

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 970/2021
21.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Ирена Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 595/2020 од 09.09.2020. године, у седници већа од 21.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 595/2020 од 09.09.2020. године па се предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 4847/19 од 07.11.2019. године усвојен је тужбени захтев тужиоца, те је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете – губитка вредности возила услед амортизације исплати 418.669,34 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења, док се захтев тужиоца у делу исплате камате почев од дана подношења тужбе до 06.11.2019. године одбија као неоснован. Ставом 2. изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде штете - губитка вредности услед стања возила исплати 413.645,31 динар са законском затезном каматом од пресуђења до исплате у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења, док је захтев тужиоца у делу исплате камате почев од дана подношења тужбе до 06.11.2019. године одбијен као неоснован. Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 157.371,00 динар у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 595/2020 од 09.09.2020. године, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 4847/19 од 07.11.2019. године у усвајајућим деловима става првог и другог изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете – губитка вредности возила услед амортизације исплати 418.669,34 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете – губитка вредности услед стања возила исплати 413.645,31 динар са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Тужилац је обавезан да туженој на име трошкова поступка исплати 49.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, путничко моторно возило BMW .., тегет боје у власништву тужиоца је приликом преузимања радњи прегледања лица и пртљага од стране МУП-а РС ПУ Врање одузето од његовог пријатеља ББ, о чему је издата потврда о привремено одузетим предметима Ку ../09 од 12.07.2010. године. Предметно возило је одузето јер је постојала основана сумња да је тужилац исто купио новцем прибављеним извршењем кривичног дела разбојништва. Пресудом Вишег суда у Врању К 118/12 од 13.03.2014. године, а која је преиначена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж 600/14 од 09.06.2014. године само у погледу одлуке о изреченој казни, а укинута за трошкове поступка, тужилац је као окривљени оглашен кривим да је заједно са ВВ као саизвршиоцем 07.10.2009. године извршио кривично дело разбојништва. Истом пресудом одбијен је предлог тужилаштва да се од тужиоца трајно одузме спорно путничко возило у виду користи проистекле извршењем кривичног дела. На основу захтева тужиоцевог браниоца за предају путничког аутомобила Виши суд у Врању је донео решење К 118/12 од 30.06.2014. године којим је предметно возило враћено тужиоцу заједно са кључевима, саобраћајном дозволом, обзиром да наведено возило није трајно одузето по окончању кривичног поступка против тужиоца. Вештачењем вештака за област машинске струке утврђен је укупан губитак вредности предметног возила од тренутка принудног одузимања од стране полиције 11.07.2010. године до враћања 30.06.2014. године који се огледа у губитку вредности возила услед амортизације у износу од 418.669,34 динара као и у губитку вредности услед стања возила, тоталне штете у износу од 413.645,31 динар што износи укупно 832.314,65 динара.

Тужилац у овој парници од тужене тражи накнаду штете због смањене вредности возила у износима како је то утврђено вештачењем и то по основу амортизације за време док се налазило код тужене и по основу губитка вредности због стања – оштећења возила за то време. Првостепени суд налази да постоји одговорност тужене за штету коју је тужилац претрпео неоснованим одузимањем возила, па је тужбени захтев усвојио у целини. Међутим, другостепени суд сматра да без обзира што је тужена била дужна да обезбеди чување возила за време док се налазило код ње по основу привременог одузимања у кривичном поступку, у овом случају тужена није одговорна за штету јер тужилац није пружио нити предложио доказе ради утврђивања вредности и стања возила у моменту када је оно одузето, а без тога није било могуће утврдити висину штете. Због тога је преиначена другостепена одлука и тужбени захтев тужиоца одбијен.

Овакав закључак другостепеног суда се за сада не може прихватити као правилан.

Према потврди о привремено одузетим предметима од 12.07.2010. године на основу члана 82. тада важећег ЗКП („Службени лист СРЈ“ бр. 70/2001... „Службени гласник РС“ број 58/2004) привремено је одузето путничко моторно возило чији је власник био тужилац. У потврди није назначено стање возила али је вештак у свом налазу и мишљењу који је тужилац доставио уз тужбу применом члана 261. став 1.

ЗПП навео годину производње возила, његову старост у време одузимања, његово стање у време враћања, те губитак вредности возила у периоду док се исто налазило код тужене по два основа, како је напред наведено. У одговору на тужбу тужена је оспорила поменути налаз и мишљење јер исти није урађен од стране суда, односно није рађен по налогу суда из парнице али је на расправи од 14.07.2017. године суд тај налаз и мишљење прочитао, чиме је тај налаз вештака постао доказ сходно члану 261. став 3. ЗПП. Поред тога, треба имати у виду да је тужилац у тужби предложио саслушање вештака на расправи пред судом што није урађено, а такође је и у поднеску од 11.10.2017. године навео да ако је потребно да се појасни у каквом је стању возило одузето да предлаже да се на те околности саслуша судски вештак, а ни то није урађено. О стању возила у моменту одузимања изјаснио се тужилац као парнична странка на расправи од 10.05.2018. године. Након што је првостепени суд 06.09.2018. године донео пресуду којом је усвојио тужбени захтев, тужена је у жалби истакла да не постоји основ за накнаду штете услед амортизације осим уколико је проценат амортизације већи од каталошког а при чему је он последица неодговарајућег чувања возила, да би, након укидања првостепене пресуде на расправи од 07.11.2019. године тужена навела да нових предлога и доказа нема.

Када се има у виду све напред наведено, а полазећи од одредбе члана 7. став 1. ЗПП по којој су странке дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају свој захтев и да предложе доказе којима се утврђују те чињенице, а што значи да је терет доказивања у парници подједнако распоређен на обе парничне странке у односу на чињенице које иду у прилог или које оспоравају, следи закључак да је тужилац са своје стране понудио доказе о висини штете коју је у овом случају претрпео. Имајући у виду одредбу члана 86. ЗКП по којој предмети који су у току кривичног поступка привремено одузети вратиће се власнику, односно држаоцу ако поступак буде обустављен а не постоје разлози за њихово одузимање произилази да се предмети морају враћати у оном стању у коме су одузети, а уколико дође до умањења њихове вредности онда постоји штета по члану 155. ЗОО и одговорност тужене у смислу члана 172. истог закона. При томе је правно питање да ли када се ради о амортизацији возила у спорном периоду тужиоцу припада накнада штете у износу и на начин како је то вештак утврдио или се ту ради о неком другом виду штете који се утврђује на другачији начин.

С обзиром да другостепени суд није имао у виду све напред наведено, то је другостепена одлука морала бити укинута на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду све што је наведено, па ће уз правилну примену материјалног права поново одлучити о изјављеној жалби.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић